

Tisztelt Ünnepi Elnökség, Tisztelt Kollégák, Hölgyeim és Uraim! Jó szerencsét mindannyiunknak!

Ma, december 4-én, a magyar bányászok, kohászok közössége a védőszentünk, **Szent Borbála** előtt hajt főt, hogy megemlékezzen, tisztelegjen és erőt merítsen az év egyik legnagyobb szakmai és hagyományőrző ünnepén.

Nemzeti kultúránkban kevés olyan hivatás van, amelynek hagyományai ilyen mélyen gyökereznek az emberségben, az összetartozásban, a munkabecsületben, mint a bányászatban. Egy olyan mesterség, amely évszázadokon át adott biztonságot, megélhetést, közösséget – és amellyel szemben ma is érdemes kérdezni: hová lett a megbecsülése?

Szent Borbála legendája nem pusztán vallási örökség. Története – a meggyőződéshez való hűségről, a méltóságról és a hit megőrzéséről – máig érvényes példázat. Ezért lett Borbála a bányászok védőszentje: mert ez a hivatás is kitartást, kockázatvállalást, hűséget kíván. Ez a szent – akit saját apja végzett ki – mégsem bosszút, hanem békét hagyott örökölni. Ez a tartás az, amit ma a szakmánk újra példának tekinthet.

A bányászat világában a „mélység” nem csak fizikai, hanem erkölcsi kategória is. Aki lemegy a föld mélyébe, az nemcsak ásványt hoz a felszínre – hanem bizonyosságot, hogy a munka és a tudás együtt formálja a jövőt. Ma, amikor a bányászat nemcsak gazdasági, hanem kulturális túléléséért is küzd, különösen fontos, hogy a társadalom újra megértse: nyersanyag nélkül nincs ipar, nincs energia, nincs modern civilizáció.

Tisztelt Hallgatóság!

Az elmúlt években sok szó esik a „zöld átmenetről”, a karbonsemlegességről, a fenntarthatóságról. Ezek a fogalmak jól hangzanak, de gyakran technokrata nyelven, társadalmi beágyazottság nélkül jelennek meg. A valóság ezzel szemben az, hogy a „zöld átállás” jelszavai mögött gyakran **valós gazdasági racionalitás nélküli ideológiai szándékok** húzódnak. Kérdés, hogy mitől lesz valóban fenntartható egy gazdaság, ha közben kivonjuk az alapanyag-termelést saját földjeinkről, és kiszolgáltatjuk magunkat más kontinensek bányászatának. És hány magyar szakembert engedünk elkallódní, mielőtt újra felismerjük: bányászat és környezetvédelem nem ellenségek, hanem egymás feltételei.

Aki ma bányász, az nem a múltat, hanem a jövőt szolgálja. A földtudományok, a mélyfúrás, a geotermikus energiatermelés, az ásványvagyon-feltárás mind kulcsterületei annak a jövőnek, amelyről ma konferenciák és stratégiák szólnak – de amelyet csak azok tudnak felépíteni, akik tényleges tudással, tapasztalattal és terepismerettel rendelkeznek. Ma, amikor a magyar lignit szinte tabutéma lett,

amikor külföldről érkező nyersanyagokra és energiahordozókra építjük a jövőképeinket, érdemes feltenni a kérdést: biztos alapokra építkezünk-e?

Szent Borbála ünnepén ezért nemcsak a hősi múltra kell emlékeznünk, hanem a józan jelenre is. Mert ez a nap a méltóságról, a közösségi emlékezésről, és – nem utolsósorban – a kijózanodás lehetőségéről is szól. Arról, hogy nem lehet jövőt álmodni múlt nélkül, és nem lehet zöldet építeni szürke acél, vörösréz vagy fekete szén nélkül.

Tisztelt Ünneplők!

A mai napon tisztelettel és hálával fordulunk azokhoz is, akik munkájukkal, tudásukkal, hivatásuk kitartó gyakorlásával példát adnak: akik nem a rivaldafénynt keresik, hanem a biztonságos fűrási adatot, az időben végzett karbantartást, a pontos rétegtérképet, a tanítást, az utánpótlásnevelést, a minőségi mérnöki munkát. Ők azok, akik ma elismerést vehetnek át – és akiken ez a szakma ma is áll, majd szívből tapsoljuk meg őket!

A közösség ereje nem a számokban, hanem az egymás iránti lojalításban, a szakmák egymásrautaltságában és a hagyomány továbbadásában rejlik. Ezért különösen fontos, hogy országszerte – Tatabányától Pécsig, Ajkától Salgótarjánig – megmaradtak a helyi megemlékezések, koszorúzások, szentmisék, kulturális műsorok. Mert ezek azok a pillérek, amelyekre a szakmakultúra újra felépülhet.

Zárásként engedjék meg, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik ma is a bányászat, a földtudományok, a kohászat ügyét szolgálják. Legyen munkájuk bármely területen: tárnában vagy tervezőirodában, egyetemi laborban vagy külszínen, kohó mellett vagy mérnökként, művezetőként vagy kutatóként – egy közös örökséget visznek tovább.

Éljen Szent Borbála kultusza, éljen a bányász hivatás – és éljen a józan belátás, amely nélkül nincs fenntartható jövő!

Jó szerencsét! Isten áldjon meg Önöket!